

VECKOBLADET

2018:20

180608

44:e årgången

Snart är det sommarlov!

Nästa veckas VB blir det sista för vårsäsongen. Skriv nu den där artikeln du tänkt länge på så skall du se att sommarfriden inställer sig.

Hösten planerar VB skall börja den 17 augusti, även om vi inte får meteorologerna med oss.
red

Lördagsmusik

Klosterkyrkan

Lördag 9 juni kl 18

Helgsmål med musik: Skånska mandoliner under ledning av Ruben Andersson

---

Antropocen

Den osynliga handen

1776 publicerar Adam Smith sitt stora verk *Nationernas välstånd* som innehåller några av marknadens och det kapitalistiska systemets centrala tankar. Detta verks budskap är det omvända: tänk inte på ansvar. Handla i ditt eget intresse. Försök maximera din egen vinning. Tänk inte på att det finns någon helhet som du ska förvalta. Allt ska ändå ordna sig, som om det styrdes av en osynlig hand.

Sverker Sörlin *Antropocen*, s. 84.

Rullstolar till Gaza!

Efter en förfrågan från våra olivoljepartners på Västbanken, Al Reef Fair Trade har Jord & Frihet beslutat att stödja projektet Gaza Campaign. Målet är att samla in pengar till 100 elektriska rullstolar som ska distribueras bland de personer som skadats i ryggraden eller förlorat sina ben efter att ha blivit skjutna av israeliska krypskyttar under demonstrationerna The Great March of Return i Gaza (30 mars-15 maj 2018).

En elrullstol kostar mellan 15 000 och 20 000 svenska kronor. Jord & Frihet har beslutat att bidra med 15 000 kronor.

Ge ditt ekonomiska stöd genom att sätta in ert bidrag på:

Jord och Frihets Plusgirokonto 31 76 35-1 eller Swisha Jord & Frihet: 123 143 0875. Märk inbetalningen "Gaza Campaign".

Vi samlar in pengar fram till den 31 juli 2018. När kampanjen avslutats för vi över de insamlade medlen till vår partner PARC, en av Palestinas största och mest väletablerade NGOs.

[Jord & Frihet](#)

Inför kommunfullmäktiges budgetbeslut: Ska V agera så att de borgerligas budgetförslag vinner? av Ulf Nymark

I förra veckans VB ger Vänsterpartiets genom Hanna Gunnarsson och Mats Olsson ett svar på min kritik (VB nr 18) av V:s ställningstagande i kommunstyrelsen angående budget för Lunds kommun.

Min kritik riktade in sej på två punkter:

Dels att V i sitt budgetförslag i likhet med de borgerliga la in en fingerad inkomstpost, kallad "resultatförbättring".

Dels att V:s i kommunstyrelsen föredrog att de borgerligas budgetalternativ skulle vara huvudförslaget vid behandlingen i kommunfullmäktige.

Inga nya sköna, extra miljoner i sikte

Vad gäller det "resultatförbättrings" post bemöter Gunnarsson/Olsson min kritik med att kommunens resultat under ett antal år har blivit bättre än budget. V har delvis rätt i detta. Bokslutet för kommunen under 2000-talet oftast, men inte alltid, varit bättre än budget. I flera fall när resultatet har varit bättre än budget har det dessutom handlat om summor som ligger

långt under de 105 miljoner som V räknar med ska flyta in från icke-angivna källor. Till detta kommer att överskotten i ett par års tid handlat om extraordinära inkomster i form av återbetalning av försäkringspengar. Sköna miljoner i form av återbetalningar på försäkringar kommer inte att inträffa igen under de aktuella åren.

Okända inkomstflöden

Det finns alltså inga som helst garantier för att denna ”resultatförbättring” ska inträffa. Vårt rödgröna budgetförslag utgår från SKL:s prognoser för kommunens skatteintäkter och utfall av den kommunalekonomiska utjämningen. Denna prognos använder sej de flesta (alla?) kommuner från i sin budgetplanering. Som alla prognoser finns det förstås ett visst mått av osäkerhet med i bilden. Men prognosen är trots allt säkrare än V:s och allianspartiernas förhoppningar om hittills okända, framtida inkomstflöden eller lika okända kostnadsminskningar.

Rödgröna satsningar på barn och miljö

I sitt svar framhåller Gunnarsson/Olsson att MP + S-förslaget lägger ut effektiviseringar på mellan 1 och 2 procent på nämnderna. Men de ”glömmer” att nämna de satsningar, dvs utökning av budgeten, som vi vill göra, framför allt på barn och unga samt inom miljöområdet.

Till exempel utökas budgetramen för barn- och skolnämnden med ca 38 miljoner kronor för nästa år. Budgetförstärkningen är i huvudsak generell kvalitetssatsning i förskola och grundskola, men också med riktade insatser bland annat till försöksverksamhet med skolassistenter i grundskolan, stärkt elevhälsa i såväl grundskola som gymnasium. Vi gör också satsningar på jämställda löner, sammanlagt 15 miljoner kronor under treårsperioden. Exemplet kan, som det heter, mångfaldigas, men det skulle föra alltför långt att gå in på samtliga budgetförstärkningar här.

Ska V bidra till att de borgerligas förslag vinner?

Så till min andra kritiska punkt, att V föredrog de borgerligas budget som kommunstyrelsens förslag och därmed också huvudförslag i kommunfullmäktige i nästa vecka. Om detta har Gunnarsson/Olsson inte mycket att säga, mer än att de var missnöjda med vårt budgetförslag. Men en kunde kanske förvänta sej att de skulle vara ännu mera missnöjda med de borgerligas som de släppte fram? Hur V tänker ställa sej i kommunfullmäktige? Gunnarsson/Olsson ger i sin replik inget riktigt svar på den frågan. Ska V även här låta det som utifrån deras synsätt är det bästa bli det godas fiende och agera så att de borgerligas förslag får majoritet även i fullmäktige?
Ulf Nymark (MP)

Etiopien godkänner 2002 års fredsavtal med Eritrea av Gunnar Stensson

Någon fred slöts aldrig efter det blodiga gränskriget mellan Etiopien och Eritrea 1998 – 2000. Den internationella gränskommissionen i Haag hade fastställt en gräns och ett fredsavtal som först undertecknades av de båda länderna, men som Etiopien till slut vägrade acceptera. Etiopiska trupper fortsatte att ockupera den eritreanska gränsstaden Badme.

Det innebär att det sedan dess råder permanent krigstillstånd mellan Etiopien och Eritrea. I Eritrea genomförde president Afeworki en kupp som ledde till militärdiktatur och ett system med ständig värnplikt för eritreanska medborgare vilket tvingade många eritreaner att fly.

I september 2001 fängslade han de ledare som i ett öppet brev krävt allmänna val och folkomröstning om den eritreanska konstitutionen. Endast de som råkade befinna sig utanför Eritrea överlevde. Till de överlevande hör Adhanom, tidigare ambassadör i Sverige, men inte den utrikesminister som 1999 besökte Sverige för att söka stöd mot den etiopiska invasionen.

Den nyligen tillträdde etiopiske presidenten har nu förklarat att han accepterar fredsavtalet från 2002 och är beredd att överlämna den ockuperade staden Badme till Eritrea. Han har också befriat tusentals politiska fångar ur etiopiska fängelser.

Detta innebär en helt ny utveckling och man kan hoppas på positiva konsekvenser. Kanske närmar sig den eritreanska diktaturen under president Afeworki äntligen sitt slut. Freden och en eventuell demokratisering i Eritrea skulle kunna leda till att strömmen av eritreanska flyktingar upphör och ett återvändande till hemlandet kan påbörjas.

Lunds kommun var före kriget och diktaturen djupt engagerad i utvecklingen i Eritrea. Eritreas huvudstad Asmara föreslogs bli Lunds vänort. Operation Dagsverke ägnades år 1995 åt Eritrea och Eritrea-grupperna bidrog under många år till det eritreanska skolväsendet.

Kanske kan utvecklingen på sikt leda till att samarbetet mellan Eritrea och Sverige återupptas. Relationerna till det stora resursrika Etiopien som länge varit störda kan också förbättras. Vi får se.

Sista chansen för S i valkampen: Lagg om rodret till en hård kryss vänsterut med en socialliberal kurs av Staffan Lindberg

De som seglar vet att länsning med vinden i ryggen inte varar för evigt. Det kan vara land i vägen eller ännu värre undervattensrev som på bara sekunder sänker båten. Detsamma gäller i politiken.

Det är mycket som blivit bättre under socialdemokratiskt styre av Sverige sedan 2014. Arbetslösheten generellt och även bland invandrare och unga har minskat. Den svenska industrin har en stark ställning inte minst inom export. Antalet sjukskrivningar har minskat men kanske för drastiskt. Otillbörligt lidande sker kanske nu mest i det tysta.

Men mer av samma hjälper inte lika mycket när skolan och sjukvården är i kris, med kriminella gäng och gatuvåld och med långa vårdköer.

Sjukvården måste tänkas om i grunden. Alla kan inte få hjälp med allting som de besväras av.

Det finns något som heter självläkning och egenvård! Det finns ett naturligt åldrande som innebär krämpor. Så det är en fråga om att kunna sälla rätt, bedöma vad som är allvarligt, vad som kan behandlas framgångsrikt och vad som då måste prioriteras.

Vårdcentralerna måste förstärkas med diagnoscentra med specialister som kan bedöma vilka sjukdomsfall som verkligen kräver remittering till specialistvård. Specialistvård måste fokuseras så att den rätta kompetensen växer fram. Sjukvårdarna måste få tillbaka makten över sjukvården.

När det gäller skolan finns inte några patentlösningar längre. De är alla förbrukade med olika s.k. ”lyft”! Tillsätt en allsidig skolkommision som kan reda ut varför den pedagogiska katastrofen har uppstått och planera för en grundlig reform av systemet.

Under tiden kan S se till att det finns fritidsgårdar överallt vid skolorna och där det behövs. Skola, polis och ungdomsledare måste sammarbeta kring detta och dra in ideella föreningar i arbetet.

Detta handlar om en stark social rättvisepolitik med en progressiv beskattning av de välmående och rikaste 2/3 delar av medborgarna. För att få gehör för denna omfördelning till de fattigaste i samhället måste det finnas en stark vision för jämlikhet och social rättvisa. En solidarisk medborgaranda!

Massakern på Himmelska fridens torg av Gunnar Stensson

Den 4 juni 1989 angrep Kinas armé de obeväpnade studenter som sedan ett par månader var samlade på Himmelska fridens torg för att kräva demokratiska reformer. Ungefär 3000 demonstranter dödades.

Det var sommar i Lund och universitetet började avfolkas. Gunnar Sandin i Vpk-Lund tog initiativ till en protestdemonstration. Han kontaktade några kinesiska studenter som förfärdigade en vit banderoll med svarta kinesiska skrivtecken. Några dagar efter massakern genomfördes demonstrationen. Med banderollen i täten passerade tåget Gleerups och Stortorget, som lyste vitt i middagssolen. Skuggan under den lilla kastanjen var svart. Det är 29 år sedan.

På några minuter förändrades historien av Staffan

Det är vid Lund den 4 december och den svenska armén är inringad av de numerärt överlägsna danskarna. Tröttheten och sjukdomarna är svår kanske framförallt på den svenska sidan. Då rider kungen och två andra ryttare genom danskarnas led och gjuter nytt mod i svenskarna. Nu är plötsligt danskarna anfallna bakifrån av 1000 svenska kavallerister.

Danskarna har kanoner som de skyddar med sitt fotfolk. Inga hästar kan framgångsrikt attackera fotfolk med bajonetter, som Napoleons armé senast fick lära sig vid Waterloo. Men vad hjälpte det? Danskarna med kungen i spetsen flydde mot Landskrona.

Det sägs att biskopen i Lund under dagen fick rapporter som gjorde att den svenska flagga togs bort på middagsbordet till förmån för den danska. Till sist träffade han ändå rätt. Svensk flagga på bordet sedan dess.

Skåningarna hade blivit befriade från *stavnsbåndet* och den danska arméns plundringar och övergrepp 1675-1676 födde ett hat mot dansken.

Den andra juni 1675 spelades slaget upp i Lundagård med den avgörande förändringen med anfallet från flanken och Karl XI:s modiga ritt genom de danska leden. Det tog nio minuter.

Ps. Historiskt sett sker de skånska krigen vid samma tid som Cromwells soldater erövrar Irland och förslavar bönderna till arrendatorer under brittiska officerare som godsägare. Erövringen var en hämnd för det irländska stödet för den engelska kungen under inbördeskriget. De historiska ränderna finns sedan dess som grund för den långvariga konflikten på den gröna ön. Ds.

Palestinians Thank Argentina and Lionel Messi for Canceling “Friendly” with Israel

Mobilizations across the world succeed in thwarting the Israeli government's use of the match to cover up its war crimes and egregious human rights violations against Palestinians.

On Tuesday, June 5, the Argentina National Football team canceled the “friendly” match with Israel planned for Saturday, following months of BDS campaigning that kicked off in Argentina. Football fans and Palestinian human rights supporters had urged the Argentinian team and superstar footballer Lionel Messi to cancel the match, set to take place in an Israeli stadium built on the ethnically cleansed Palestinian village, al-Maliha, in response to Israel’s criminal shoot-to-kill-or-maim policy against peaceful Palestinian protesters in Gaza.

Palestinian footballer Mohammad Khalil, whose career ended after he was shot by an Israeli sniper in both legs as he peacefully protested in Gaza, also urged Argentina and Messi to cancel the match with Israel.

Kommentarer till veckans riksdagsbeslut av Gunnar Stensson

De 9000 får stanna!

Det svenska samhället klarade utmaningen! De ensamkommande flyktingbarn som i snart tre år har levt i Sverige, lärt språket, fått vänner och blivit svenska får stanna här och fortsätta sina studier i gymnasieskolor och andra utbildningsinstitutioner för att i framtiden leva sina liv här. Det är en seger för det humanistiska samhället. För flyktingbarnen innebär det en befrielse från den ständiga oron att utvisas och få sina liv förstörda. För att travestera Stig Dagerman: 9000 flyktingbarn färre, 9000 medsvenskar fler.

Vinst tack vare betygsinflation.

Nyligen publicerade professor Jonas Vlachos sin utredning om betygsinflationen i svensk skola. Den visar att friskolorna systematiskt sätter högre betyg än provresultaten motiverar. Värst är Wallenbergs-sfärens friskolor och bland dem utmärker sig den Engelska skolan särskilt.

Undersökningen är ovedersäglig och måste behandlas seriöst. Tisdagen den 5 maj tog Svenska Dagbladets ledarsida upp ämnet. Skribenten uttryckte förvåning över att betygsinflation kan förekomma i välrenommerade friskolor. Hans lösning på missförhållandet är given på förhand: ökad kontroll – ökad byråkrati. Och fortsatt fritt val och skolpeng. Målet är ju vinst.

Sydsvenskan påstår i sin huvudledare den 7 maj urskuldande att vinsten väl ändå inte är så värst stor. Snattarens vanliga ursäkt: varför bråka, jag tar ju så lite.

Friskolereformen utlöste omedelbart en utveckling mot sämre kunskaper och högre betyg i svensk skola.

Aktiebolagen, vars lagstadgade uppgift är främja delägarnas ekonomiska intressen, tog sig genom den fria etableringsrätten in i det svenska skolsystemet. Skolpengen och det ”fria valet” garanterar intäkten. För skolentreprenören gäller det att sänka kostnaden genom stora klasser, få lärare, låga löner och billiga lokaler. Hen måste förstås locka till sig många elever.

Konkurrensmedlet är höga betyg. Aktiebolagen pressar, helt i enlighet med aktiebolagslagen, skolledare och lärare att höja betygen. Bolagssekretessen sätter munkavle på de anställda. Pengar tas från undervisningen och satsas på meningslös eller osann reklam. Fake news.

Man glömmer ofta att det nyliberala tänkandet också drabbar de kommunala skolorna. De är ju lika beroende som friskolorna av skolpengen och måste konkurrera med skolkoncernerna om eleverna med utnyttjande av reklam och uppblåsta betyg.

Lärarnas drastiskt försämrade villkor med sjunkande lön och ökat tryck från huvudmännen ledde till lärarbrist. Allt färre ville acceptera en arbetssituation som kräver att man tiger om missförhållanden och mot bättre vetande sätter för höga betyg för att uppfylla skolföretagens löften till elever och föräldrar.

Lärarbristen ledde till konkurrens om lärarna. Konkurrensen fungerade lönehöjande och nyliberala lärare fann en möjlighet att höja lönen genom att sätta i system att byta skola. Så hamnade vi i en situation där de sämsta lärarna, som överger sina elever för en extra tusenlapp, får högre lön än de lärare som i solidaritet med sina elever fullföljer sina uppgifter.

Eftersom kapitalet kräver det kommer Allianspartierna och Sverigedemokraterna oavsett skadeverkningarna att fortsätta sin kamp för att bevara det världsunika, av alla andra nationer förkastade, svenska skolsystemet med fri etablering, ”fritt” val, segregation och fri konkurrens om de skattemedel som bekostar skolan.

De kommer att förespråka låtsasreformer som diffusa krav på disciplin och kontroll, vilket leder till ökad byråkrati och stör det pedagogiska arbetet.

Vi kommer att få höra många teatraliska utsagor. En av de mest ansvariga för skolans nedgång kommer med retoriskt darr på rösten upprepa: ”Misslyckas skolan så misslyckas Sverige”, samtidigt som han blint håller fast vid dagens destruktiva skolsystem.

Allianspartierna kommer att vinna torsdagens riksdagsomröstning. Skolans söndertrasade skrov kommer att fortsätta att sjunka.

Men kampen för en solidarisk skola som uppfyller medborgarnas krav på lika villkor till utbildning kommer att fortsätta och intensifieras under valkampen och skärpas under hela nästa mandatperiod.

Läs gärna Per Kornhalls *Korruption i Sverige*, Leopard 2016, som är en ingående analys av framför allt korruptionen inom skolsystemet men också av de vinstdrivande företagens försök att ta över välfärden inom vård och omsorg. Per Kornhall är skolexpert och medlem av Kungliga vetenskapsakademins skolkommision.